

Drachtplant

Gemakkelijke planten in mijn omgeving (2)

Tekst en foto's Bert Lemmens

Begin januari 2014 stonden de winterakonieten al in volle bloei. Dit jaar kwamen de gele kopjes pas op 31 januari 2015 voorzichtig boven de aarde. Hetzelfde gold voor de sneeuwkllokjes, waarvan alleen de dappersten zich lieten zien. De toverhazelaar trok zich niks aan van het kille weer en bloeide dat het een lieve lust was. Een enkele wilg liet voorzichtig de katjes zien, nog helemaal grijs. De knoppen van de gele kornoelje stonden op springen, maar het weer moest drastisch verbeteren, wilde de struik geel kleuren. Op het moment dat u dit leest is het vast en zeker goed afgelopen allemaal.

Wilg, krokus, groot hoefblad

Natuurlijk is de wilg in deze periode de plant van de maand, zeker wanneer die dicht bij de bijenstand staat en ook nog eens mannelijk is: daarop halen de bijen veel stuifmeel van hoge kwaliteit. Maar ook de krokus, hoe nietig ook, geniet de aandacht van onze bijen. Veel kleintjes maken iets groots, zolang je maar gebruik maakt van botanische soorten. Het groot hoefblad wil ik niet in mijn tuin hebben: te agressief. Maar de kanaalkanten in mijn omgeving worden geheel bedekt door het groot hoefblad. Zodra ze ontdekt zijn door de bijen kun je er uren aan het water naar kijken.

Wilg (*Salix* spp.)

Heb je je bijen voldoende ingevoerd,

dan is stuifmeel nu het belangrijkste. Als ze dicht bij de stal staan, dan hoeven de bijen niet ver te vliegen; in deze tijd van het jaar komen de bijen vaak door afkoeling niet meer terug. Nu zijn er veel soorten wilgen en binnen één soort kan de bloeitijd, net als bij de hazelaar, wel enige dagen of weken verschillen. Wil je de bloeitijd in de buurt van je stal verlengen, dan is het dus zaak dat je er wilgen plant waarvan de bloeitijd verschilt. Ik heb dit voor elkaar gekregen door tijdens de wilgenbloei rond te fietsen in mijn omgeving en de datum, de plaats en het geslacht van de struiken op te schrijven. Van de wilgen die ik interessant vind neem ik in de winter stekken en plant die in de buurt van de stal. Ook nu geldt weer dat je er wel de ruimte

voor moet hebben. Heb je die niet, kijk dan in de buurt naar bermen en ruimtes waar iets mag blijven staan. Kweek ze een jaar op in een grote bloempot en plant ze geworteld in de berm of in een verloren hoek.

Ook voor wilgen geldt weer dat ze wel 'den aard' moeten hebben. Ik nam eens een mannelijke kruipwilg mee van Schiermonnikoog omdat deze daar zo klein en rijk bloeide. Bij mij op de zure zandgronden is het een struik van een meter. Hij groeit mals, maar draagt nooit bloemen.

Je kunt best voldoen aan de stelregel 'iedere stand zijn eigen wilg', als je gebruik maakt van wilgen die door mandenvlechters gebruikt worden: de soorten *Salix purpurea*, *S. triandra* en

Wilg

Krokus en winterakoniet

Sneeuwroem

.....
 Een zeer lezenswaardig boek over de wilg is geschreven door Helmut & Margrit Hintermeier: "Die Weide: Baum und Strauch für Tier und Mensch". ISBN-978-3-7689-0274-8. Het beschrijft niet alleen een groot aantal wilgen maar ook de dieren en andere organismen die leven op of van de wilg.
 .....

Toverhazelaar

Knotwilgen

S. vimalis of kruisingen daarvan. Deze blijven een stuk kleiner en behoren eigenlijk als struik geteeld te worden. Sommige soorten geven zelfs in het eerste jaar al katjes.

Mocht je de wilgen in de winter snoeien, kijk dan of je in de buurt geiten of paarden hebt. Ze zijn verzot op de bast van wilgentakken en het is voor hen nog gezond ook. En natuurlijk weet je als imker dat je bij een bijensteek een aspirine moet nemen want die bezit, in tegenstelling tot veel andere pijnstillers, de stof salicine die ook in de wilgenbast voorkomt. En dat goedje helpt tegen zwellingen.

Krokus (*Crocus*, lissenfamilie)

Wanneer ik de voorjaarsbollen, de sneeuwklompjes, de sneeuwroem en de krokussen met elkaar vergelijk, dan scoren bij mij de krokus en de sneeuwroem wat bijenbezoek betreft ver boven het sneeuwklompje. Bij krokussen heb ik wel een voorkeur voor de botanische soorten, die wel kleinere bloemen hebben maar zich veel gemakkelijker uitbreiden door broedknolletjes en zaad. Daarbij zijn er ook krokussen die in de

herfst bloeien en ook goed door de bijen bezocht worden, maar daarover later. Wanneer je krokussen koopt kijk dan naar de goedkoopste en koop die. Dit zijn de soorten die zich van nature gemakkelijk vermeerderen. De drie genoemde soorten staan bij mij onder struiken en, de grond met rust latend, breiden ze zich zo goed uit dat er weinig onderhoud meer nodig is.

Sneeuwroem (*Chionodoxa*, aspergefamilie)

Sneeuwroem is zo'n plantje dat op zich zelf zo ielig is, dat je je af vraagt hoe het zich staande kan houden. In grote groepen vormt het een fantastisch beeld voor mens en bij. Net als de botanische krokus, zaait het zich gemakkelijk uit en kan het zich goed handhaven tussen een veelheid van planten.

Sneeuwklompje (*Galanthus nivalis*, narcissenfamilie)

Sneeuwklompjes zijn net als de boerenkrokus en de sneeuwroem stinsenplanten die hun verspreidingsgebied meer in zuidelijk Europa hebben. Ze werden

oorspronkelijk meegebracht door kooplieden en in parken en boerenhoven geplant waar ze zich konden handhaven en verspreiden. Het zijn dus planten die de inburgeringsprocedure met succes hebben doorstaan. Ze mogen in dit land blijven. Wie een sneeuwklompjesfa-naat is raad ik aan om eens naar de Oirlicher Schneeglöckchentage in het Nettetal in Duitsland te gaan, 15 minuten rijden vanaf Venlo. Zie www.oirlicher-blumengarten.de. Je vindt ze daar in de prijsklasse van € 1,- tot € 100,- per bolletje, waartussen ik het verschil niet kan ontdekken.

Groot hoefblad (*Petasites hybridus*, composietenfamilie)

We kennen het klein en het groot hoefblad. De bloemen lijken niet op elkaar maar ze horen beide tot de familie van de composieten. Beide zijn het planten die van wateroevers houden. Het blad van het groot hoefblad kun je als paraplu gebruiken als het regent. Het is een tweehuizige plant. Net als bij de wilg groeien mannelijke en vrouwelijke bloemen op aparte planten. Omdat ze zich vegetatief geweldig kunnen uitbreiden zie je op plekken soms alleen maar mannelijke of vrouwelijke planten groeien. Beide worden zeer goed door bijen bevolgen. Deze plant, ook wel 'allemansverdriet' genoemd, heb ik niet in mijn tuin durven te zetten omdat ik dan verwacht dat ik na een paar jaar alleen nog maar groot hoefblad heb. Maar er is wel een cultivar met witte bloemen die ik op een droge plaats in de tuin heb gezet waardoor die goed in toom te houden is. ●

Sneeuwklompje

Groot hoefblad